

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2020/1159
od 5. avgusta 2020. godine
o izmjeni regulativa (EU) 1321/2014 i (EU) 2015/640 u uvođenju novih dodatnih zahtjeva za plovidbenost

Član 1

Aneks I (dio-M) Regulative (EU) br. 1321/2014 mijenja se u skladu sa Aneksom I ove regulative.

Član 2

Regulativa (EU) 2015/640 mijenja se kako slijedi:

(1) član 1 mijenja se i glasi:

„Član 1

Predmet i područje primjene

1. Ovom regulativom utvrđuju se zajedničke dodatne specifikacije plovidbenosti u vezi sa kontinuiranom plovidbenosti i unapređenjem sigurnosti vazduhoplova.
2. Ova regulativa primjenjuje se na:
 - (a) operatore:
 - (i) vazduhoplova registrovanih u državi članici;
 - (ii) vazduhoplova registrovanih u trećoj zemlji i korišćenih od strane operatora za koje država članica obezbeđuje nadzor.
 - (b) imaoce uvjerenja za tip, ograničenog uvjerenja za tip, dodatnog uvjerenja za tip ili odobrenja projekta izmjena i popravki koje je odobrila Agencija u skladu sa Regulativom Komisije (EU) br. 748/2012 *ili za koje se smatra da su izdati u skladu sa članom 3 te regulative;
 - (c) podnosiocima zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip za veliki turbinski vazduhoplov ako je taj zahtjev podnesen prije 1. januara 2019. godine i kojima je uvjerenje izdato nakon 26. avgusta 2020. godine, ako je to određeno u Aneksu I (dio-26)

(*) Regulativa Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. avgusta 2012. godine o sertifikaciji plovidbenosti i ekološkoj sertifikaciji vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i za sertifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.),“;

(2) u članu 2 dodaju se sljedeće tačke od (e) do (o):

- „(e) „ograničenje važenja” (LOV) znači, u kontekstu tehničkih podataka na kojima se zasniva program strukturnog održavanja, vremenski period, izražen kao broj ukupnih akumuliranih ciklusa naleta ili sati naleta ili kao oboje tokom kojeg se dokazuje da se u avionu neće pojaviti rasprostranjena oštećenja usljed zamora materijala;
- (f) „odjeljak sa ograničenjima plovidbenosti” (ALS) znači odjeljak u uputstvima za kontinuiranu plovidbenost, kako se zahtijeva u tač. 21.A.61, 21.A.107 i 21.A.120A Aneksa I (dio 21) Regulative (EU) br. 748/2012, koji sadrži ograničenja u pogledu plovidbenosti kojima se određuju svi datumi obavezne zamjene, obavezni intervali inspekcije i povezane procedure za inspekciju;
- (g) „program za sprečavanje i kontrolu korozije” (CPCP) znači dokument u kojem se opisuje sistematski pristup za sprečavanje i kontrolu korozije u primarnoj strukturi aviona, koji sadrži osnovne poslove za sprečavanje i kontrolu korozije, uključujući inspekcije, područja koja su predmet tih poslova, definisane nivoe korozije i trajanja usaglašenosti (pragovi za početak realizacije i intervale ponavljanja). Osnovni CPCP izrađuje imalac uvjerenja za tip, a operatori ga u svom programu održavanja mogu prilagoditi svojim operacijama;
- (h) „rasprostranjena oštećenja usljed zamora materijala” (WFD) znači istovremena prisutnost pukotina na više mjesta u strukturi aviona koje su toliko velike i brojne da ta struktura ne ispunjava vrijednosti sigurnosne čvrstoće ili preostale čvrstoće koja se koristi za sertifikaciju te strukture;
- (i) „osnovna struktura” znači struktura koja je projektovana na osnovu uvjerenja za tip za dati model aviona (tj. „fabrička konfiguracija modela aviona”);
- (j) „osnovna struktura kritična u pogledu zamora materijala” (FCBS) znači osnovnu strukturu aviona koju je imalac uvjerenja za tip svrstao u strukture kritične u pogledu zamora;
- (k) „modifikovana struktura kritična u pogledu zamora materijala” (FCMS) znači sve strukture aviona kritične u pogledu zamora materijala koje su dodate ili zahvaćene izmjenom projekta tipa aviona i nisu već navedene među osnovnim strukturama kritičnim u pogledu zamora materijala;
- (l) „procjena tolerancije oštećenja” (DTE) znači proces na osnovu kojeg se određuju mjere održavanja potrebne za otkrivanje ili sprečavanje pucanja zbog zamora materijala koje bi moglo da doprinese katastrofalnom kvaru. Kada se primijeni na popravke i izmjene, DTE obuhvata ocjenu popravke ili izmjene, kao i strukture kritične u pogledu zamora materijala na koje su uticale popravka ili izmjena;
- (m) „inspekcija tolerancije oštećenja” (DTI) znači dokumentovani zahtjev za inspekciju ili drugu mjeru održavanja koju su na osnovu ocjene tolerancije oštećenja odredili imaoći uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip. DTI sadrži područja u kojima je potrebno odraditi inspekciju, metodu inspekcije, procedure inspekcije (uključujući redosljed koraka u inspekciji i kriterijume za prihvatanje i odbijanje), prag za inspekciju i sve intervale ponavljanja u vezi sa tim inspekcijama. U DTI-ju se mogu odrediti i radnje održavanja kao što su zamjena, popravka ili modifikacija;
- (n) „smjernice za ocjenu popravke” (REG) znači proces koji je odredio imalac uvjerenja za tip koji usmjerava operatore pri određivanju inspekcija tolerancije oštećenja kod popravki koje utiču na strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala kako bi se obezbijedio kontinuirani strukturalni integritet svih relevantnih popravki;
- (o) „struktura kritična u pogledu zamora materijala” (FCS) znači struktura aviona koja je podložna pucanju usljed zamora materijala koje može uzrokovati katastrofalan kvar aviona.”

(3) Aneks I (dio-26) mijenja se u skladu sa Aneksom II ove regulative.

Član 3

Stupanje na snagu i primjena

Ova regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u *Službenom listu Evropske unije*.
Primjenjuje se od 26. februara 2021. godine, osim tačke (4) Aneksa II, koja se primjenjuje od 26. avgusta 2023. godine.

Ova regulativa obavezujuća je u cjelini i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 5. avgusta 2020. godine.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEJEN

ANEKS I

U tački M.A.302 podtački (d) Aneksa I (dio-M) Regulative (EU) br. 1321/2014 dodaje se sljedeća podpodtačka 3:
„(3) primjenljivim odredbama iz Aneksa I (dio-26) Regulative (EU) 2015/640.”.

ANEKS II

Aneks I (dio-26) Regulative Komisije (EU) 2015/640 mijenja se kako slijedi:

(1) Sadržaj mijenja se i glasi:

„ANEKS I

Dio-26

DODATNE SPECIFIKACIJE PLOVIDBENOSTI ZA OPERACIJE

SADRŽAJ

ODJELJAK A – OPŠTE ODREDBE

- 26.10 Nadležni organ
- 26.20 Privremeno neispravna oprema
- 26.30 Demonstriranje usaglašenosti

ODJELJAK B – VELIKI AVIONI

- 26.50 Sjedišta, ležaji, sigurnosni pojasevi i rameni pojasevi
- 26.60 Prisilno slijetanje – dinamički uslovi
- 26.100 Lokacija izlaza za slučaj nužde
- 26.105 Pristup izlazu za slučaj nužde
- 26.110 Označavanja izlaza za slučaj nužde
- 26.120 Unutrašnje osvjjetljenje za slučaj nužde i funkcionisanje svjetla za slučaj nužde
- 26.150 Unutrašnjosti odjeljaka
- 26.155 Zapaljivost unutrašnjih obloga odjeljaka za teret
- 26.156 Materijali za toplotnu ili zvučnu izolaciju
- 26.157 Konverzija odjeljaka klase D
- 26.160 Zaštita od požara u toaletu
- 26.170 Aparati za gašenje požara
- 26.200 Zvučno upozorenje za stalni trap
- 26.205 Sistemi za uzbunjivanje i upozoravanje na izlijetanje sa poletno-sletne staze
- 26.250 Sistemi funkcionisanja vrata letачke kabine – onesposobljen jedan član letачke posade
- 26.300 Program za kontinuirani strukturalni integritet struktura starijih aviona – opšti zahtjevi
- 26.301 Plan usaglašenosti za imaoce uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip
- 26.302 Procjena zamora materijala i tolerancije oštećenja
- 26.303 Ograničenje važenja
- 26.304 Program za sprečavanje i kontrolu korozije
- 26.305 Važenje programa za kontinuirani strukturalni integritet
- 26.306 Osnovna struktura kritična u pogledu zamora materijala
- 26.307 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeće izmjene na strukturi kritičnoj u pogledu zamora materijala
- 26.308 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeće popravke na strukturi kritičnoj u pogledu zamora materijala
- 26.309 Smjernice za ocjenu popravki

- 26.330 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeća dodatna uvjerenja za tip (STC), druge postojeće veće izmjene i postojeće popravke koje utiču na te izmjene ili na dodatna uvjerenja za tip
- 26.331 Plan usaglašenosti za imaoce dodatnih uvjerenja za tip
- 26.332 Utvrđivanje izmjena koje utiču na strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala
- 26.333 Podaci o toleranciji oštećenja za dodatna uvjerenja za tip i popravke u skladu sa tim dodatnim uvjerenjima za tip odobrenim 1. septembra 2003. godine ili nakon tog datuma
- 26.334 Podaci o toleranciji oštećenja za dodatna uvjerenja za tip i druge izmjene i popravke tih izmjena odobrene prije 1. septembra 2003. godine
- 26.370 Poslovi u vezi sa kontinuiranom plovidbenošću i program održavanja vazduhoplova
- ODJELJAK C – VELIKI HELIKOPTERI
- 26.400 Aparati za gašenje požara
- Dodatak I – Lista modela aviona na koje se ne primjenjuju određene odredbe iz Aneksa I (dio-26)

(2) tačka 26.10 mijenja se i glasi:

„26.10 Nadležni organ

- (a) Za potrebe ovog Aneksa, nadležni organ kojem operatori moraju da demonstriraju usaglašenost vazduhoplova, čiji je projekat već sertifikovan, sa zahtjevima ovog Aneksa je organ imenovan od strane države članice u kojoj je operatorovo glavno sjedište poslovanja.
- (b) Za potrebe ovog Aneksa, Agencija je nadležni organ kojem imaoци uvjerenja za tip (TC), ograničenih uvjerenja za tip, dodatnih uvjerenja za tip (STC), odobrenjâ projekta izmjena i popravki dokazuju usaglašenost postojećih uvjerenja za tip, ograničenih uvjerenja za tip, dodatnih uvjerenja za tip, odobrenjâ projekta izmjena i popravki sa zahtjevima iz ovog Aneksa.”;

(3) tačka 26.30 mijenja se kako slijedi:

(a) podtač. (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) Agencija izdaje, u skladu sa članom 76 stav 3 Regulative (EU) 2018/1139 sertifikacione specifikacije kao standardna sredstva dokazivanja usaglašenosti sa ovim Aneksom. Sertifikacione specifikacije u dovoljnoj mjeri su detaljne i precizne da prikažu operatorima uslove u skladu sa kojima je moguće demonstriranje usaglašenosti sa zahtjevima ovog Aneksa.

(b) Operatori i imaoци uvjerenja za tip, ograničenog uvjerenja za tip, dodatnih uvjerenja za tip, odobrenjâ projekta izmjena i popravki mogu dokazati usaglašenost sa zahtjevima iz ovog Aneksa pridržavajući se jednog od sljedećeg:

(i) specifikacija koje je izdala Agencija u skladu sa podtačkom a ove tačke ili ekvivalentnim specifikacijama koje je Agencija izdala u skladu sa tačkom 21.B.70 Aneksa I Regulative (EU) br. 748/2012;

(ii) tehničkih standarda koji nude ekvivalentan nivo sigurnosti kao i oni sadržani u tim sertifikacionim specifikacijama.”;

(b) dodaje se sljedeća podtačka:

„(c) Imaoци uvjerenja za tip, ograničenog uvjerenja za tip, dodatnih uvjerenja za tip, odobrenjâ projekta izmjena i popravki svakom poznatom operatoru aviona stavljaju na raspolaganje sve izmjene „Uputstava za kontinuiranu plovidbenost“ (ICA) potrebne za dokazivanje usaglašenosti sa ovim Aneksom. Za potrebe ove Regulative ICA uključuje i inspekcije tolerancije oštećenja (DTI), smjernice za ocjenu popravki (REG), osnovni program za sprečavanje i kontrolu korozije (CPCP), listu struktura kritičnih u pogledu zamora materijala (FCS) i odjeljke sa ograničenjima plovidbenosti (ALS)”;

(4) dodaje se sljedeća tačka 26.157:

„26.157 Konverzija odjeljaka klase D

Operatori velikih aviona koji se koriste u komercijalnom vazdušnom prevozu, a čiji je tip sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, obezbjeđuju:

(a) da je u avionima čije operacije obuhvataju prevoz putnika svaki teretni ili prtljažni odjeljak klase D, bez obzira na njihovu zapreminu, u skladu sa sertifikacionim specifikacijama koje se primjenjuju na odjeljke klase C;

(b) da je u avionima čije operacije obuhvataju samo prevoz tereta svaki teretni odjeljak klase D, bez obzira na njihovu zapreminu, u skladu sa sertifikacionim specifikacijama koje se primjenjuju na odjeljke klase C ili klase E.”;

(5) dodaje se sljedeća tačka 26.205:

„26.205 Sistemi za uzbunjivanje i upozoravanje na izlijetanje sa poletno-sletne staze

(a) Operatori velikih aviona koji se koriste u komercijalnom vazdušnom prevozu obezbjeđuju da je svaki avion za koji je prvo uvjerenje o plovidbenosti izdato poslije 1. januara 2025. godine, uključujući i taj datum, opremljen sistemom za uzbunjivanje i upozoravanje na izlijetanje sa poletno-sletne staze.

(b) Taj sistem mora biti projektovan tako da omogućava smanjenje rizika od uzdužnog izlijetanja s poletno-sletne staze tokom slijetanja uzbunjivanjem, u letu i na zemlji, letačke posade kada postoji rizik da se avion neće moći zaustaviti u okviru raspoložive udaljenosti do kraja poletno-sletne staze.”;

(6) dodaju se sljedeće tač. 26.300, 26.301, 26.302, 26.303, 26.304, 26.305, 26.306, 26.307, 26.308, 26.309, 26.330, 26.331, 26.332, 26.333, 26.334 i 26.370:

„26.300 Program za kontinuirani strukturalni integritet struktura istorijskih aviona – opšti zahtjevi

(a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenje za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, uspostavlja program za kontinuirani strukturalni integritet struktura istorijskih aviona koji je u skladu sa zahtjevima iz tač. od 26.301 do 26.309.

(b) Podtačka a ne primjenjuje se na model aviona za koji je uvjerenje za tip izdato prije 26. februara 2021. godine i koji ispunjava bilo koji od sljedećih uslova:

(i) naveden je u tabeli A.1 Dodatka 1 ovog Aneksa;

(ii) nije u upotrebi od 26. februara 2021. godine;

(iii) nije sertifikovan za izvođenje civilnih operacija sa teretom ili putnicima;

- (iv) ima ograničeno uvjerenje za tip izdato prije 26. februara 2021. godine u skladu sa zahtjevima u vezi sa tolerancijom oštećenja, pod uslovom da nije u upotrebi više od 75 % projektom predviđenog vremena rada i da se primarno koristi kao podrška proizvodnim operacijama imalaca odobrenja;
 - (v) sertifikovan je ograničenim uvjerenjem za tip i projektovan je primarno za gašenje požara.
- Izuzeci od podtačke b) podpodtač. (ii) do (v) primjenjuju se tek nakon što imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip Agenciji, prije 27. maja 2021. godine, podnese na odobrenje listu koja sadrži tip i modele, varijante ili serijske brojeve aviona, kao i informacije u kojima je obrazloženo zašto je konkretni avion uvršten u listu.
- (c) Za model aviona za koji je prvo uvjerenje za tip izdato prije 26. februara 2021. godine i za koji postojeća izmjena ili popravka nije i neće biti obavljena ni na jednom avionu u upotrebi dana 26. februara 2022. godine ili nakon tog datuma, tačka 26.307 podtačka a) podpodtač. (ii) i (iii) i tačka 26.308 podtačka (a) podpodtačka (ii) ne primjenjuju se ako prije 26. februara 2022. godine imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip Agenciji na odobrenje podnese listu svih izmjena i popravki.

26.301 Plan usaglašenosti za imalce uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenje za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine:
 - (i) sastavlja plan usaglašenosti za kontinuirani strukturalni integritet u kojem opisuje planirano dokazivanje usaglašenosti sa zahtjevima iz tač. od 26.302 do 26.309;
 - (ii) podnosi plan usaglašenosti za kontinuirani strukturalni integritet iz podpodtačke (i) na odobrenje Agenciji do 27. maja 2021. godine.
- (b) Podnosilac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačke (c):
 - (i) sastavlja plan usaglašenosti za kontinuirani strukturalni integritet u kojem opisuje planirano dokazivanje usaglašenosti sa zahtjevima iz tač. od 26.303 do 26.306;
 - (ii) podnosi plan usaglašenosti za kontinuirani strukturalni integritet iz podpodtačke (i) na odobrenje Agenciji do 27. maja 2021. godine ili prije izdavanja uvjerenja, ako se dogodi nakon tog datuma.

26.302 Procjena zamora materijala i tolerancije oštećenja

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion koji je sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, sertifikovan je za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, i za koji je zahtjev za uvjerenje za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, sprovodi procjenu zamora materijala i tolerancije oštećenja struktura aviona i uvodi DTI kojim će se izbjeći katastrofalni kvarovi usljed zamora materijala tokom radnog vijeka aviona.
- (b) Osim ako je Agencija već odobrila dokumentaciju sa opisom DTI-ja iz tačke (a) u skladu sa Aneksom I (dio 21) Regulative (EU) br. 748/2012, imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip tu dokumentaciju podnosi na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine.

26.303 Ograničenje važenja

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenja za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, i sertifikovan je sa najvećom dozvoljenom masom pri polijetanju (MTOW) većom od 34 019 kg (75 000 lbs):
 - (i) određuje ograničenje važenja (LOV) i uključuje ga u izmijenjeni ALS;
 - (ii) utvrđuje postojeće i nove radnje održavanja od kojih zavisi LOV, i priprema servisne informacije koje su operatorima potrebne za sprovođenje tih radnji održavanja i dostavlja ih Agenciji u skladu sa obavezujućim rasporedom koji je dogovoren sa Agencijom.

Strukturne konfiguracije aviona koje treba ocijeniti radi određivanja LOV-a obuhvataju sve varijante i izvedene modele odobrene na osnovu uvjerenja za tip prije 26. februara 2021. godine i sve strukturalne izmjene i zamjene strukturalnih konfiguracija tih aviona koje se zahtijevaju nalogom za plovidbenost izdatim prije 26. februara 2021. godine.

Odstupajući od podtačke (a) podpodtačke (ii), imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion nije dužan da pripremi i Agenciji dostavi servisne informacije za radnju održavanja koja važi za model aviona koji se više neće koristiti nakon planiranog roka za podnošenje servisnih informacija za tu radnju održavanja. Da bi taj izuzetak mogao da se primjenjuje, imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip dužan je da obavijesti Agenciju najkasnije na dan prestanka rada modela aviona.
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi Agenciji na odobrenje LOV određen u skladu sa podtačkom (a) i izmjenu ALS-a iz te podtačke zajedno sa obaveznim rasporedom do rokova utvrđenih u podpodtač. od (i) do (iii):
 - (i) 26. avgust 2022. godine za strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala sa osnovom sertifikacije koja ne sadrži ocjenu tolerancije oštećenja;
 - (ii) 26. februara 2026. godine za strukturu aviona koji je na datum stupanja na snagu ove Regulative predmet sveobuhvatnog ispitivanja zamora koje je u toku;
 - (iii) 26. februara 2025. godine za sve druge strukture aviona.
- (c) Podnosilac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) za veliki turbinski avion sa najvećom dozvoljenom masom pri polijetanju (MTOW) većom od 34 019 kg (75 000 lbs):
 - (i) određuje ograničenje važenja (LOV) i uključuje ga u ALS;
 - (ii) utvrđuje postojeće i nove radnje održavanja od kojih zavisi LOV, i priprema servisne informacije koje su operatorima potrebne za sprovođenje tih radnji održavanja i dostavlja ih Agenciji u skladu sa obavezujućim rasporedom koji je dogovoren sa Agencijom.
- (d) Podnosilac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) podnosi Agenciji na odobrenje LOV određen u skladu sa podtačkom (c) i ALS iz te podtačke zajedno sa obavezujućim rasporedom.
- (e) Za obaveze iz podtačke (d) važe sljedeći rokovi:
 - (i) dostaviti do datuma koji u planu podnosioca zahtjeva odobri Agencija za kompletiranje testova i analiza svih struktura aviona za koje je potrebno novo sveobuhvatno ispitivanje zamora materijala radi određivanja LOV-a;
 - (ii) dostaviti do 26. februara 2025. godine za sve druge strukture aviona.

26.304 Program za sprečavanje i kontrolu korozije

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenje za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, izrađuje osnovni program za sprečavanje korozije i kontrolu korozije (CPCP).
- (b) Osim ako je Agencija već odobrila osnovni CPCP iz podtačke (a) u skladu sa tačkom 21.A.3B podtačka (c) podpodtačka (1) Aneksa 1 Regulative (EU) 748/2012 ili u izvještaju odbora za provjeru održavanja (MRBR), imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi CPCP na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine.
- (c) Imalac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) za veliki turbinski avion izrađuje osnovni CPCP prije izdavanja uvjerenja za tip.

26.305 Važenje programa za kontinuirani strukturalni integritet

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenje za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, određuje i primjenjuje proces kojim se obezbjeđuje važenje programa za kontinuirani strukturalni integritet tokom cijelog radnog vijeka aviona, uzimajući u obzir iskustvo stečeno upotrebom, kao i trenutne operacije.
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi opis procesa iz podtačke (a) na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine. Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip počinje da primjenjuje proces u periodu od 6 mjeseci nakon što ga Agencija odobri.
- (c) Podnosilac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) za veliki turbinski avion određuje i primjenjuje proces kojim se obezbjeđuje važenje programa za kontinuirani strukturalni integritet tokom cijelog radnog vijeka aviona, uzimajući u obzir iskustvo stečeno upotrebom i trenutne operacije. Opis procesa podnosi na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine ili prije izdavanja uvjerenja, u zavisnosti šta bude kasnije, i počinje da ga primjenjuje u periodu od 6 mjeseci nakon što ga Agencija odobri.

26.306 Osnovna struktura kritična u pogledu zamora materijala

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion koji je sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma, za koji je zahtjev za uvjerenja za tip podnesen prije 1. januara 2019. godine, i koji je sertifikovan za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, utvrđuje i opisuje strukture kritične u pogledu zamora materijala za sve varijante i izvedene modele aviona u uvjerenju za tip ili ograničenom uvjerenju za tip.
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi listu struktura iz podtačke (a) Agenciji na odobrenje do 26. avgusta 2021. godine.
- (c) Nakon što lista iz podtačke (a) bude odobrena, imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip stavlja je na raspolaganje operatorima i licima koja su dužna da poštuju tačke 26.330 i 26.370.
- (d) Imalac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) za veliki turbinski avion koji treba sertifikovati za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, utvrđuje i opisuje strukture kritične u pogledu zamora (FCBS) za sve varijante i izvedene modele aviona u uvjerenju za tip ili ograničenom uvjerenju za tip. Listu tih struktura podnosi Agenciji na odobrenje do 26. avgusta 2021. godine ili prije izdavanja uvjerenja, u zavisnosti šta bude kasnije.
- (e) Nakon što lista iz podtačke (d) bude odobrena, imalac zahtjeva za uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip iz člana 1 stav 2 tačka (c) stavlja je na raspolaganje operatorima i licima koja su dužna da poštuju tačku 26.370.

26.307 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeće izmjene na strukturi kritičnoj u pogledu zamora materijala

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion koji je sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma i sertifikovan je za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, za izmjene i izmijenjene strukture kritične u pogledu zamora (FCMS) koje postoje na dan 26. februar 2021. godine:
 - (i) pregleda postojeće izmjene (modifikacije) projekta i utvrđuje sve izmjene koje utiču na strukture kritične u pogledu zamora materijala utvrđene u skladu sa tačkom 26.306;
 - (ii) za svaku izmjenu utvrđenu u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) utvrđuje sve povezane strukture kritične u pogledu zamora materijala (FCMS);
 - (iii) za svaku izmjenu utvrđenu u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) obavlja ocjenu tolerancije oštećenja i određuje i dokumentuje povezane inspekcije tolerancije oštećenja;
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi listu svih izmijenjenih struktura kritičnih u pogledu zamora utvrđenih u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (ii) na odobrenje Agenciji do 26. februara 2022. godine.
- (c) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi podatke o toleranciji oštećenja, uključujući DTI, dobijene ocjenom obavljenom u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (iii) na odobrenje Agenciji do 26. avgusta 2022. godine.
- (d) Nakon što Agencija odobri listu izmijenjenih struktura kritičnih u pogledu zamora materijala podnesenu u skladu sa podtačkom (b), imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip stavlja tu listu na raspolaganje operatorima i licima koja su dužna da poštuju tač. 26.330 i 26.370.

26.308 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeće popravke na strukturi kritičnoj u pogledu zamora materijala

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion koji je sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma i sertifikovan je za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, za objavljene postojeće popravke na dan 26. februar 2021. godine:
 - (i) pregleda podatke o popravkama i utvrđuje svaku popravku navedenu u podacima koja utiče na osnovne i izmijenjene strukture kritične u pogledu zamora materijala utvrđene u skladu sa tačkom 26.306 podtačkom (a) i tačkom 26.307 podtačkom (a) podpodtačkom (ii);
 - (ii) obavlja ocjenu tolerancije oštećenja za svaku popravku utvrđenu u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) osim ako je već obavljena.
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi podatke o toleranciji oštećenja, uključujući DTI, dobijene ocjenom obavljenom u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (ii) na odobrenje Agenciji do 26. maja 2022. godine, osim ako su već odobreni u skladu sa tačkom 21.A.435 podtačkom (b) podpodtačkom (2) Aneksa I (dio 21) Regulative (EU) br. 748/2012 prije 26. avgusta 2022. godine.

26.309 Smjernice za ocjenu popravki

- (a) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip za veliki turbinski avion koji je sertifikovan 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma i sertifikovan je za prevoz 30 ili više putnika, ili ima nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, i za koji je uvjerenje za tip ili ograničeno uvjerenje za tip izdato prije 11. januara 2008. godine izrađuje smjernice za ocjenu popravki kako bi se odredilo sljedeće:
- (i) proces izvođenja pregleda predmetnog aviona koji omogućava utvrđivanje i dokumentovanje svih postojećih popravki koje utiču na strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala utvrđenih u skladu sa tačkom 26.306 podtačkom (a) i tačkom 26.307 podtačkom (a) podpodtačkom (ii) ;
 - (ii) proces koji operatorima omogućava da dobiju DTI za popravke utvrđene u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i);
 - (iii) raspored sa rokovima za sprovođenje pregleda aviona, dobijanje DTI-ja i uključivanje DTI-ja u program održavanja operatora aviona.
- (b) Imalac uvjerenja za tip ili ograničenog uvjerenja za tip podnosi smjernice za ocjenu popravki izrađenih u skladu sa podtačkom (a) na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine

26.330 Podaci o toleranciji oštećenja za postojeća dodatna uvjerenja za tip (STC), druge postojeće veće izmjene i postojeće popravke koje utiču na te izmjene ili na dodatna uvjerenja za tip

- (a) Imalac dodatnog uvjerenja za tip izdatog prije 26. februara 2021. godine za veću popravku, ili imalac veće izmjene koja se smatra odobrenom u skladu sa članom 4 Regulative (EU) br. 748/2012, za velike avione sertifikovane 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma za prevoz 30 ili više putnika ili koji imaju nosivost od 3 402 kg (7 500 lbs) ili veću, pruža podršku operatorima koji su dužni da poštuju tačku 26.370 podtačku (a) podpodtačku (ii) rješavanjem negativnih efekata tih izmjena i popravki tih izmjena na strukturu aviona i ispunjava zahtjeve iz tač. od 26.331 do 26.334.
- (b) Podtačka (a) ne primjenjuje se na veće izmjene i popravke modela aviona koji je prvi put sertifikovan prije 26. februara 2021. godine, ako taj model aviona ispunjava bilo koji od sljedećih uslova:
- (i) naveden je u tabeli A.1 Dodatka 1;
 - (ii) nije u upotrebi od 26. februara 2021. godine;
 - (iii) nije sertifikovan za izvođenje civilnih operacija sa teretom ili putnicima;
 - (iv) ima ograničeno uvjerenje za tip i sertifikovan je u skladu sa zahtjevima u vezi sa tolerancijom oštećenja, pod uslovom da nije u upotrebi više od 75 % projektom predviđenog vremena rada i da se primarno koristi kao podrška proizvodnim operacijama imalaca ograničenog uvjerenja za tip;
 - (v) sertifikovan je ograničenim uvjerenjem za tip i projektovan je primarno za gašenje požara.
- (c) Podtačka (a) ne primjenjuje se na veće izmjene i popravke modela aviona koji je prvi put sertifikovan prije 26. februara 2021. godine, ako izmjene ili popravke nisu i neće biti obavljene u avionu u upotrebi na datum ili nakon 26. avgusta 2022. godine.
- (d) Izuzeci od podtačke (b) podpodtač. (ii) do (v) i podtačke (c) primjenjuju se ako imalac odobrenja izmjene podnese listu izmjena koje utiču na osnovnu strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala i informacije u kojima se obrazlaže uvrštavanje svake izmjene u listu, na odobrenje Agenciji do 26. februara 2022. godine.

26.331 Plan usaglašenosti za imaoce dodatnih uvjerenja za tip

Imalac odobrenja izmjene:

- (a) izrađuje plan usaglašenosti za zahtjeve iz tač. od 26.332 do 26.334;
- (b) podnosi plan usaglašenosti iz podtačke (a) na odobrenje Agenciji do 25. avgusta 2021. godine.

26.332 Utvrđivanje izmjena koje utiču na strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala

- (a) Imalac odobrenja izmjene:
- (i) pregleda izmjene i utvrđuje one koje utiču na osnovnu strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala;
 - (ii) za svaku izmjenu utvrđenu u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) utvrđuje sve povezane izmijenjene elemente strukture kritične u pogledu zamora materijala;
 - (iii) utvrđuje objavljene popravke koji utiču na svaku izmjenu u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i);
- (b) Imalac odobrenja izmjene izdatog 1. septembra 2003. godine ili nakon tog datuma sastavlja listu izmjena i izmijenjenih struktura kritičnih u pogledu zamora materijala u skladu sa podtačkom (a) podpodtač. (i) i (ii) i podnosi ga na odobrenje Agenciji do 26. februara 2022. godine. Nakon što je Agencija odobrila, listu stavlja na raspolaganje licima i operatorima koji su dužni da poštuju tačku 26.370 podtačku (b) podpodtačku (ii).
- (c) Imalac odobrenja izmjene izdatog prije 1. septembra 2003. godine:
- (i) sastavlja listu izmjena utvrđenih u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) i podnosi je na odobrenje Agenciji do 26. februara 2022. godine;
 - (ii) na zahtjev operatora koji je za izmjenu dužan da poštuje tačku 26.370 podtačku (a) podpodtačku (ii) utvrđuje i sastavlja listu svih izmijenjenih struktura kritičnih u pogledu zamora materijala koji su povezani sa izmjenom i podnosi te podatke na odobrenje Agenciji u roku od 12 mjeseci od operatorovog zahtjeva;
 - (iii) sve podatke podnesene u skladu sa podtačkom(c)podpodtač. (i) i (ii) koje Agencija odobri stavlja zatim na raspolaganje licima i operatorima koji su dužni da poštuju tačku 26.370 podtačku (b) podpodtačku (ii).

26.333 Podaci o toleranciji oštećenja za dodatna uvjerenja za tip i popravke u skladu sa tim dodatnim uvjerenjima za tip odobrenim 1. septembra 2003. godine ili nakon tog datuma

- (a) Imalac odobrenja izmjene izdatog 1. septembra 2003. godine ili nakon tog datuma:
- (i) obavlja ocjenu tolerancije oštećenja za izmjene i objavljene popravke utvrđene u skladu sa tačkom 26.332 podtačkom (a) podpodtač. (i) i (iii);
 - (ii) uspostavlja i dokumentuje povezanu inspekciju tolerancije oštećenja, ako to već nije učinjeno.
- (b) Imalac odobrenja izmjene podnosi podatke o toleranciji oštećenja dobijene ocjenom tolerancije oštećenja obavljenom u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) na odobrenje Agenciji do 26. februara 2023. godine, osim ako su već odobreni u skladu sa tačkom 21.B.111 Aneksa I (dio 21) Regulative (EU) br. 748/2012.

- (c) Odstupajući od podtačke (b), za izmjene koje u osnovi sertifikacije nisu imale zahtjev za ocjenu tolerancije oštećenja, imalac odobrenja izmjene iz podtačke (a) podnosi podatke o toleranciji oštećenja dobijene ocjenom tolerancije oštećenja obavljenom u skladu sa podtačkom (a) na odobrenje Agenciji do sljedećih rokova, u zavisnosti šta bude kasnije:
- (i) prije upotrebe aviona na kojem je ta izmjena realizovana u skladu sa Aneksom IV (dio CAT) Regulative (EU) br. 965/2012 *; ili
 - (ii) do 26. februara 2023. godine.

26.334 Podaci o toleranciji oštećenja za dodatna uvjerenja za tip i druge izmjene i popravke tih izmjena odobrene prije 1. septembra 2003. godine

- (a) Imalac odobrenja izmjene izdatog prije 1. septembra 2003. godine:
- (i) obavlja ocjenu tolerancije oštećenja za izmjene i objavljene popravke utvrđene u skladu sa tačkom 26.332 podtačkom (a) podpodtač. (i) i (ii);
 - (ii) uspostavlja i dokumentuje povezanu inspekciju tolerancije oštećenja, ako to već nije učinjeno.
- (b) Imalac odobrenja izmjene podnosi podatke o toleranciji oštećenja dobijene ocjenom obavljenom u skladu sa podtačkom (a) podpodtačkom (i) na odobrenje Agenciji u okviru sljedećih rokova, u zavisnosti šta bude kasnije:
- (i) prije upotrebe aviona na kojem je ta izmjena realizovana u skladu sa Aneksom IV (dio CAT) Regulative (EU) br. 965/2012; ili
 - (ii) do 26. februara 2023. godine;

26.370 Poslovi u vezi sa kontinuiranom plovidbenošću i program održavanja vazduhoplova

- (a) Operatori ili vlasnici velikih turbinskih aviona sertifikovanih 1. januara 1958. godine ili nakon tog datuma dužni su da obezbijede kontinuiranu plovidbenost struktura istorijskih aviona izradom programa održavanja vazduhoplova predviđenog u tački M.A.302 Aneksa I (dio M) Regulative Komisije (EU) br. 1321/2014 ** koji sadrži:
- (i) za avione sertifikovane za prevoz 30 putnika ili više ili sa nosivošću većom od 3 402 kg (7 500 lbs): odobreni program inspekcije koji se zasniva na toleranciji oštećenja;
 - (ii) za avione u upotrebi u skladu sa Aneksom IV (dio CAT) Regulative (EU) br. 965/2012 i sertifikovane za prevoz 30 putnika ili više ili sa nosivošću većom od 3 402 kg (7 500 lbs): načine uklanjanja mogućih negativnih efekata popravki i modifikacija na strukturu kritičnu u pogledu zamora materijala i inspekcije iz podtačke (a) podpodtačke (i);
 - (iii) za avione sertifikovane sa najvećom dozvoljenom masom pri polijetanju (MTOW) većom od 34 019 kg (75 000 lbs): odobreni LOV;
 - (iv) CPCP;
- (b) Za obaveze iz podtačke (a) važe sljedeći rokovi:
- (i) program održavanja vazduhoplova revidira se tako da se ispune zahtjevi iz podtačke (a) podpodtač. (i), (ii) i (iv) do 26. februara 2024. godine ili prije upotrebe aviona, u zavisnosti šta bude kasnije;
 - (ii) program održavanja vazduhoplova revidira se tako da se ispune zahtjevi iz tačke podtačke (a) podpodtačke (iii) do 26. avgusta 2021. godine, ili najkasnije 6 mjeseci nakon objave LOV-a ili prije upotrebe aviona, u zavisnosti šta bude kasnije;
- (c) Na model aviona koji je prvi put sertifikovan prije 26. februara 2021. godine i:
- (i) nije u upotrebi od 26. februara 2024. godine ne primjenjuje se podtačka (a) podpodtač. (i), (ii) i (iv);
 - (ii) nije u upotrebi od 26. avgusta 2021. godine ne primjenjuje se podtačka (a) podpodtačka (iii);
 - (iii) ima ograničeno uvjerenje za tip izdato prije 26. februara 2021. godine u skladu sa zahtjevima u vezi sa tolerancijom oštećenja, pod uslovom da nije u upotrebi više od 75 % projektom predviđenog vremena rada i da se primarno koristi kao podrška proizvodnim operacijama imalaca odobrenja, ne primjenjuje se podtačka (a) podpodtač. (i), (ii) i (iv);
- (d) Na model aviona koji ima ograničeno uvjerenje za tip izdato prije 26. februara 2021. godine i projektovan je primarno za gašenje požara ne primjenjuje se podtačka (a) podpodtač. (i) i (ii).

(*) Regulativa Komisije (EU) br. 965/2012 od 5. oktobra 2012. godine o tehničkim zahtjevima i procedurama za obavljanje vazdušnih operacija u skladu sa Regulativom (EZ) br. 216/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta (SL L 296, 25.10.2012., str. 1.)."

(**) Regulativa Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. novembra 2014. godine o kontinuiranoj plovidbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, djelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koji obavljaju ove poslove (SL L 362, 17.12.2014., str. 1.).";

- (7) dodaje se sljedeći Dodatak 1:

'Dodatak 1

Lista modela aviona na koje se ne primjenjuju određene odredbe iz Aneksa I (dio-26)

Tabela A.1

Imalac uvjerenja za tip	Tip	Modeli	Odredbe iz Aneksa I (dio-26) koje se ne primjenjuju
Boeing Company	707	svi	od 26.301 do 26.334
Boeing Company	720	svi	od 26.301 do 26.334
Boeing Company	DC-10	DC-10-10 DC-10-30 DC-10-30F	od 26.301 do 26.334
Boeing Company	DC-8	svi	od 26.301 do 26.334
Boeing Company	DC-9	DC-9-11, DC-9-12, DC-9-13, DC-9-14, DC-9-15, DC-9-15F, DC-9-21, DC-9-31, DC-9-32, DC-9-32 (VC-9C), DC-9-32F, DC-9-32F (C-9 A, C-9B),	od 26.301 do 26.334

		DC-9-33F, DC-9-34, DC-9-34F, DC-9-41, DC-9-51	
Boeing Company	MD-90	MD-90-30	od 26.301 do 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F27	Mark 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700	od 26.301 do 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F28	Mark 1000, 1000C, 2000, 3000, 3000C, 3000R, 3000RC, 4000	od 26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-159	G-159 (Gulfstream I)	od 26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-II_III_IV_V	G-1159 A (GIII) G-1159B (GIIB) G-1159 (GII)	od 26.301 do 26.334
KELOWNA FLIGHTCRAFT LTD.	CONVAIR 340/440	440	od 26.301 do 26.334
LEARJET INC.	Learjet 24/25/31/36/35/55/60	24,24A,24B,24B-A,24D, 24D-A,24F,24F- A,25,25B,25C,25D,25F	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	1329	svi	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	188	svi	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	382	382, 382B, 382E, 382F, 382G	od 26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	L-1011	svi	od 26.301 do 26.334
PT. DIRGANTARA INDONESIA	CN-235	svi	od 26.301 do 26.334
SABRELINER CORPORATION	NA-265	NA-265-65	od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	SD3	SD3-30 Sherpa SD3 Sherpa	od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	DHC-7	svi	od 26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	CL-215	CL-215-6B11	od 26.301 do 26.334
TUPOLEV PUBLIC STOCK COMPANY	TU-204	204-120CE	od 26.301 do 26.334